

Wijzigingsbesluit compensatie en herplant bomen 2023

Het college van burgemeester en wethouders van Amsterdam,

gelet op artikel 4:81, eerste lid Awb en artikel 7 van de Bomenverordening Amsterdam 2014, gezien de evaluatie van de Bomenverordening 2014, zoals beschreven in de raadsbrief van 30 juni 2020 met als onderwerp 'Evaluatie uitvoering bomenverordening' gezien de inspraakreacties en de nota van beantwoording van 9 mei 2023, de adviezen van de dagelijks besturen van de bestuurscommissies van alle stadsdelen en het stadsgebied Weesp, de raadsmotie van het lid Van Pijpen inzake Versterking kaders advisering groenadviseur gemeente bij herplantplicht in binnentuinen met nummer 173.22 en de raadsmotie van de leden Van Pijpen, Moeskops, Noordzij, Krom inzake herplant bomen bij herprofilering met nummer 065.23,

besluit de beleidsnotitie 'Compensatie en herplant van Bomen' als volgt te wijzigen:

Artikel I

In de ondertitel worden de volgende woorden gewijzigd van

Uitwerking van de Amsterdamse Bomenverordening 2014 over de werking en de inzet van de financiële middelen uit het gemeentelijk Herplantfonds

naar

Een uitwerking van de Amsterdamse Bomenverordening 2014 over de toepassing van artikel 7 uit de Bomenverordening 2014. Over compensatie, herplant en de inzet van de financiële middelen uit het gemeentelijk herplantfonds.

Artikel II

De tweede en derde alinea worden gewijzigd van

De algemene Herplantplicht, in de Bomenverordening van 2014, schrijft voor dat een te kappen boom wordt vervangen door één of meer bomen van in totaal gelijke 'boomwaarde'. Ook voorziet de verordening in een gemeentelijk herplantfonds, dat financiële compensatie van bomen mogelijk maakt. Wanneer gekapte bomen niet fysiek gecompenseerd kunnen worden, wordt de geldwaarde die deze bomen vertegenwoordigen, in het fonds gestort. Deze middelen worden vervolgens benut voor aanplant van bomen elders in de stad.

Op 1 oktober 2016 is de nieuwe Bomenverordening van kracht. Hierin staat in artikel 7 de Herplantplicht, waarbij het mogelijk is om bomen fysiek (één op één) te compenseren of als dat niet mogelijk is dat de monetaire waarde wordt gestort in het gemeentelijk herplantfonds.

naar

In artikel 7, eerste lid van de Bomenverordening 2014 wordt bepaald dat in beginsel altijd een herplantplicht als voorschrift aan de vergunning wordt verbonden. Alleen als zwaarwegende omstandigheden zich daartegen verzetten kan worden afgezien van de herplantplicht.

Met het tweede lid van artikel 7 wordt beoogd om bij herplant zoveel mogelijk te streven naar herplant met vergelijkbare aantallen bomen van vergelijkbare leeftijd of dikte. De omschrijving geeft ruimte om al naar gelang de omstandigheden het meest haalbare resultaat na te streven.

Ook voorziet de verordening in een gemeentelijk herplantfonds, dat financiële compensatie van bomen mogelijk maakt. Wanneer gekapte bomen niet fysiek gecompenseerd kunnen worden, kan de geldwaarde die deze bomen vertegenwoordigen, in het fonds gestort worden. Deze middelen worden vervolgens benut voor aanplant van bomen elders in de stad.

Artikel III

In de paragraaf 'Een grondslag voor compensatie' komen de volgende alinea's te vervallen:

Denken in ecosysteemdiensten biedt een breder palet van compensatiemogelijkheden dan boom voor boom. Bij compensatie van ecosysteemdiensten past de gedachte dat een gekapte boom niet per se als boom hoeft te reïncarneren, maar ook kan worden vervangen door andere vormen van groen, zoals

kruiden of struiken. Je zou kunnen zeggen dat het gaat om het vervangen van het volume aan chlorofyl van de gekapte boom.

Ook compenseren door het verbeteren van groeiomstandigheden past in deze gedachtenlijn. Bomen ontwikkelen zich immers beter (en leveren dus ook meer ecosysteemdiensten) op betere groeiplaatsen. Een vervangende boom planten op een kansloze groeiplaats is kapitaalvernietiging.

Artikel IV

In de gehele paragraaf 'Herstructurering: apart benaderen' wordt gewijzigd van

Herstructurering: apart benaderen

Hoe wordt dit principe in de praktijk van de vergunningverlening toegepast? Eenvoudig gesteld doen zich bij kapaanvragen twee situaties voor:

1. *Kap van bomen door gemeentelijke beheerorganisaties of door particulieren.* Dit betreft kapaanvragen voor beperkte aantallen bomen in situaties waarin de stedelijke omgeving niet wezenlijk verandert. Het kan gaan om inboeten¹, profielwijziging, herstel van kademuren of vanwege veiligheid. In deze gevallen kunnen bomen gewoonlijk ter plekke vervangen worden. Boom-door-boom vervanging is hierin de eenvoudigste en geprefereerde oplossing. Als dat niet mogelijk is, wordt financieel gecompenseerd met behulp van het herplantfonds.
2. *Kap van bomen bij stedelijke herstructureringen en grote groenrenovaties.* Dit betreft kapaanvragen voor grotere aantallen bomen, doorgaans in het kader van een stedelijke of een 'groene' herstructurering. Denk aan een bomenrijk stadsrandgebied dat wordt omgevormd tot een woon- of kantoreengebied (Zuidas, Science Park, Amstelkwartier) of de renovatie van een park of een volkstuinpark waarbij het bomenbestand wordt uitgedund. In dit soort projecten is het meestal niet mogelijk elke boom fysiek te compenseren. In veel gevallen gaat het hierbij om een vergunningaanvraag uit hoofde van een grootstedelijk project (herstructurering, renovatie, gebiedsontwikkeling). Zulke kapaanvragen maken veelal deel uit van Fase 4 van het Plaberum (Uitvoeringsfase).

naar

Veel voorkomende situaties

Hoe wordt dit principe in de praktijk van de vergunningverlening toegepast? Eenvoudig gesteld doen zich bij het verbinden van een herplantplicht aan kapvergunningen de volgende situaties voor, waarbij in alle situaties wordt gestreefd naar een gelijkwaardige herplant maar daaraan per situatie een verschillende invulling wordt gegeven.

1. *Kap van bomen door particulieren in veelal (binnen)tuinen*
Dit betreft veelal kapaanvragen voor beperkte aantallen bomen in situaties waarin de stedelijke omgeving niet wezenlijk verandert. De groenadviseur van de gemeente adviseert over de kapaanvraag. Indien de kapvergunning wordt verleend, is de bedoeling dat een boom die wordt gekapt, door een vergelijkbare boom wordt vervangen. Hierover adviseert de groenadviseur van de gemeente welk advies leidend is. Alleen indien nodig, ten gevolge van omvang en/of ligging van de binnentuin, wordt maatwerk toegepast in het advies van de groenadviseur. Dat maatwerk is ten allen tijden gericht op herstel van het groen, in bomen en/of andere beplanting.
2. *Kap van bomen door (vaak) gemeentelijke beheerorganisaties in het kader van reguliere vervangingsopgave*
Dit betreft kapaanvragen voor bomen in de openbare ruimte in situaties waarin de stedelijke omgeving niet wezenlijk verandert. Het volgt meestal uit het onderhoud van de stad. Het kan gaan om inboeten en veiligheid (het vervangen van zieke of onveilige bomen, en bomen die onveilig zijn omdat ze tegen het einde van de levensduur zitten). In deze gevallen kunnen bomen gewoonlijk ter plekke vervangen worden. Boom-door-boom vervanging is ook hier het uitgangspunt. De gemeentelijke groenadviseur gaat bij zijn advies over de herplant uit van de boommaat in het Beleidskader van de Puccinimethode. Als vervanging van de boom ter plekke niet meer mogelijk is, en ook elders in het plangebied of gemeente niet kan worden herplant, kan in de vergunning de mogelijkheid worden geboden tot financiële compensatie door storting van de monetaire waarde van de gevelde boom in het herplantfonds zodat elders een boom kan worden gerealiseerd.
3. *Kap van bomen bij stedelijke herstructureringen, grote groenrenovaties, herprofileringen van straten of pleinen.*
Dit betreft meestal (maar niet altijd) kapaanvragen voor grotere aantallen bomen, doorgaans in het kader van een stedelijke of een 'groene' herstructurering. De aanvragers zijn vaak bouwondernemers, maar ook gemeentelijke beheerorganisaties. Denk aan een bomenrijk stadsrandgebied dat wordt omgevormd tot een woon- of kantoreengebied (Zuidas, Science Park, Amstelkwartier) of de renovatie van een park of een volkstuinpark waarbij het bomenbestand wordt uitgedund, een herprofilering van een straat of plein. Uitgangspunt is om gevelde houtopstanden te vervangen

door een gelijkwaardige houtopstand. Dat betekent dat een te kappen boom moet worden vervangen door een gelijkwaardige boom. Dat wil zeggen dat de boom vervangen moet worden door een boom met dezelfde fysieke boomwaarde, uitgedrukt in leeftijd, of stamdikte als maat voor de leeftijd. Het is daarbij mogelijk een boom te vervangen door meerdere bomen, mits die samen gelijkwaardig zijn aan de gevelde boom. De herplant dient in principe plaats te vinden in het plangebied.

Is dat niet mogelijk is, dan kan de herplant nabij het plangebied plaatsvinden. In dit soort projecten is het echter meestal niet mogelijk om een gelijkwaardige houtopstand op of nabij de locatie te realiseren. In veel gevallen gaat het hierbij om een vergunningaanvraag uit hoofde van een grootstedelijk project (herstructurering, renovatie, gebiedsontwikkeling). Zulke kapaanvragen maken veelal deel uit van Fase 4 van het Plaberum (Uitvoeringsfase). Indien gelijkwaardige herplant niet (volledig) tot de mogelijkheden behoort is financiële compensatie mogelijk, voor de hoeveelheid bomen die niet herplant kunnen worden. Storting dient plaats te vinden in het Amsterdamse oftewel gemeentelijk herplantfonds.

Daarnaast zullen er situaties zijn die niet onder de 3 hierboven genoemde situaties vallen. Per situatie wordt bekeken wat wenselijk en redelijk is, uitgaande van de herplantplicht en het streven naar gelijkwaardige herplant.

Artikel V

1. *De paragraaf 'Het herplantfonds' en de twee bijbehorende alinea's komen te vervallen.*
2. *In de paragraaf 'Gemeentelijk herplantfonds' worden tussen de titel en de regel met nummer 18 de volgende drie alinea's toegevoegd:*

Het gemeentelijk herplantfonds maakt het mogelijk bomen tijdelijk als geld 'op de bank te zetten', zodat dit geld later weer omgezet kan worden in bomen. Het resultaat dat hiermee wordt beoogd, is het versnellen van de stedelijke planvorming zonder dat dit ten koste gaat van de totale hoeveelheid groen in de stad.

Vergunningaanvragers die niet fysiek kunnen herplanten en daarom financieel moeten compenseren, storten het verschuldigde geldbedrag op het rekeningnummer van Middelen en Control, Gemeente Amsterdam. De financiële boekhouding en rapportage wordt binnen de gemeente uitgevoerd door Ruimte en Duurzaamheid.

Er worden geen nieuwe projectgebonden herplantfondsen meer vastgesteld. Projectgebonden herplantfondsen, fondsen voor afgebakende, projectgebonden gebieden, die reeds bestonden voor het vaststellen van deze beleidsregels, blijven bestaan.

Artikel VI

In de paragraaf 'Gemeentelijk herplantfonds' wordt de tekst bij regel 19 gewijzigd van

De middelen worden besteed binnen de gemeente Amsterdam.

naar

De middelen worden besteed binnen de gemeente Amsterdam. Er worden geen bomen uit betaald die vanuit een andere verplichting (zoals een kapvergunning) reeds gecompenseerd moeten worden.

Artikel VII

1. *De paragraaf 'Bomenboekhouding' en de bijbehorende alinea komen te vervallen.*
2. *Na de paragraaf 'Gemeentelijk herplantfonds' wordt een paragraaf toegevoegd die luidt:*

Bomenboekhouding

De afgifte, administratie en toezicht op de voorschriften (herplantplicht en/of storting in het bomencompensatiefonds) van de kapvergunning wordt uitgevoerd door de bestuurscommissies van de gemeente en de Omgevingsdienst Noordzeekanaalgebied (de vergunningverlener).

Artikel VIII

1. *De titel van de paragraaf 'Fysieke compensatie middels bepaling fysieke boomwaarde' komt te vervallen.*
2. *De titel van de paragraaf '1. Kap van bomen door gemeentelijke beheerorganisaties of door particulieren' wordt gewijzigd naar 'Fysieke compensatie middels bepaling fysieke boomwaarde'*
3. *De eerste alinea van de paragraaf 'Fysieke compensatie middels bepaling fysieke boomwaarde' wordt gewijzigd van*

De Bomenverordening 2014 schrijft voor dat gevelde houtopstanden worden vervangen door een gelijkwaardige houtopstand. Het is daarbij mogelijk een boom te vervangen door meerdere bomen, mits die samen gelijkwaardig zijn aan de gevelde boom. De 'munteenheid' voor vervanging is de fysieke boomwaarde, uitgedrukt in leeftijd (of stamdikte als maat) voor leeftijd. Hieronder de bestaande en te handhaven wijze van compenseren. Deze manier van compenseren wordt al sinds 2008 toegepast bij de grootstedelijke vergunningen en bij het merendeel van de bestuurscommissies.

naar

De Bomenverordening 2014 schrijft voor dat gevelde houtopstanden kunnen worden vervangen door een gelijkwaardige houtopstand. Het is daarbij mogelijk een boom te vervangen door meerdere bomen, mits die samen gelijkwaardig zijn aan de gevelde boom. Waar in de vergunning besloten wordt tot het opleggen van een herplantplicht waarbij een gelijkwaardige houtopstand teruggepland moet worden, zal de fysieke boomwaarde van de te vellen houtopstand bepaald moeten worden. De 'munteenheid' voor vervanging is de fysieke boomwaarde, uitgedrukt in leeftijd (of stamdikte als maat) voor leeftijd.

Artikel IX

1. *In de paragraaf 'fysieke compensatie middels bepaling fysieke boomwaarde' in de regel met nummer 1 komt de volgende zinsnede te vervallen: (Omgevingsdienst Noordzeekanaalgebied, in opdracht van het college van burgemeester en wethouders).*
2. *In de paragraaf 'Financiële compensatie middels bepaling economische boomwaarde' in de regel met nummer 6 komt de volgende zinsnede te vervallen: (Regionale Omgevingsdienst, in opdracht van het college van burgemeester en wethouders).*

Artikel X

Tabellen met nummers 1 en 2 worden gewijzigd van

Tabel 1. Omreken tabel herplant aantal bomen op basis van de leeftijd van de gekapte bomen.

Leeftijd in jaren	Aantal te herplanten 'Standaardbomen' stamomtrek 18-20 cm op 1 m hoogte
< 16	1
16-23	2
24-31	3
32-39	4
40-47	5
48-55	6
56-63	7
64-71	9
72-79	10
80-87	11
88-95	12

Tabel 2. Omreken tabel van 'standaardboom' naar dunnere of dikkere bomen (omtrek gemeten op 1 meter hoogte)

Herplant met stamomtrek van 14-17 cm	'standaardboom' Stamomtrek van 18-20 cm	Herplant met stamomtrek van 21-35 cm	Herplant met stamomtrek van 36-45 cm	Herplant met stamomtrek van 46-55 cm
Factor 2,0	Factor 1,0	Factor 0,5	Factor 0,25	Factor 0,1

naar de volgende gecombineerde tabel

Tabel 1. Omreken tabel herplant aantal bomen in boomjaren en herplant van één boom met een dikkere stamomtrek

Leeftijd in jaren van de te kappen boom	Aantal te herplanten bomen (stamomtrek 18-20 cm op 1 m hoogte)	Herplant van één dikkere boom met stamomtrek van cm op 1m hoogte
tot en met 15	1	18 – 20
16-23	2	20 – 25
24-31	3	25 – 30
32-39	4	30 – 35
40-47	5	35 – 40
48-55	6	40 – 45
56-63	7	45 – 50
64-71	9	50 – 60
72-79	10	60 – 70
80-87	11	70 – 80
88-95	12	80 – 90

Artikel XI

1. *In de paragraaf 'Fysieke compensatie middels bepaling fysieke boomwaarde' in de regel met nummer 2 wordt de volgende zinsnede verwijderd 'en 2'.*
2. *In de paragraaf 'Fysieke compensatie middels bepaling fysieke boomwaarde' in de regel met nummer 3 wordt het begrip 'Tabel 1' vervangen door de zinsnede 'De tweede kolom van Tabel 1.*
3. *In de paragraaf 'Fysieke compensatie middels bepaling fysieke boomwaarde' in de regel met nummer 3 wordt na de woorden 'leeftijd van de gekapte boom' de zinsnede (eerste kolom) toegevoegd.*
4. *In de paragraaf 'Fysieke compensatie middels bepaling fysieke boomwaarde' in de regel met nummer 4 wordt het begrip 'Tabel 2' vervangen door 'De derde kolom van tabel 1'.*

Artikel XII

In de paragraaf 'Fysieke compensatie middels bepaling fysieke boomwaarde' wordt na Tabel 1 de volgende alinea toegevoegd:

Uiteindelijk adviseert de groenadviseur aan de hand van de bepaalde monetaire waarde en met inachtneming van de feitelijke omstandigheden op welke wijze het streven naar een gelijkwaardige herplantplicht vorm krijgt.

Artikel XIII

In de paragraaf 'Financiële compensatie middels bepaling economische boomwaarde' wordt de eerste alinea gewijzigd van

De Bomenverordening 2014 schrijft voor: "Als herplant niet tot de mogelijkheden behoort, kan aan de vergunning of de jaarvergunning het voorschrift worden verbonden dat de monetaire boomwaarde van de gevelde houtopstand wordt gestort in het herplantfonds van de gemeente of een vergelijkbare gemeentelijke herplantregeling."

naar

Artikel 7, derde lid, van de Bomenverordening 2014 bepaalt: "Als herplant niet tot de mogelijkheden behoort, kan aan de vergunning of de jaarvergunning het voorschrift worden verbonden dat de monetaire boomwaarde van de gevelde houtopstand wordt gestort in het herplantfonds van de gemeente of een vergelijkbare gemeentelijke herplantregeling. De volgende stappen dienen te worden gezet bij het verbinden van een voorschrift tot financiële compensatie aan een vergunning:

Artikel XIV

In de paragraaf 'Financiële compensatie middels bepaling economisch boomwaarde' komt de volgende zin te vervallen:

Hieronder de nieuwe, aanvullende en bredere toepassing van compenseren. Het voorstel om te kunnen compenseren, waarbij de financiële middelen uit het herplantfonds ook mogen worden ingezet voor ander groen.

Artikel XV

De paragraaf met titel '2. Kap van bomen bij stedelijke herstructurerings en grote groenrenovaties wordt gewijzigd van:

2. Kap van bomen bij stedelijke herstructurerings en grote groenrenovaties

Bij renovatie en herstructurering wordt, indien en voorzover de geveld houtopstanden niet fysiek kunnen worden vervangen door een gelijkwaardige houtopstand, gecompenseerd op basis van de monetaire waarde van de in het plangebied te kappen houtopstanden.

10. De monetaire waarde (de geldwaarde) van de te kappen bomen wordt berekend volgens een gestandaardiseerde methode. Momenteel gebeurt dit op basis van de rekenmethode van de Nederlandse Vereniging van Taxateurs van Bomen (NVTB);
11. De berekening van de monetaire boomwaarde dient opgesteld of goedgekeurd te zijn door een geregistreerd boomtaxateur (lid NVTB);
12. De monetaire boomwaarde wordt bepaald door de aanvrager van de kapvergunning en vastgesteld door de vergunningverlener (Omgevingsdienst Noordzeekanaalgebied, in opdracht van het college van burgemeester en wethouders);
te stellen (of middelen direct over te hevelen aan gemeentelijke herplantfonds). Dit herplantfonds moet wel bestuurlijk worden vastgesteld. Het compensatiebedrag wordt aan dit fonds toegevoegd of geormerkt opgenomen in een bestaand fonds. Aanvragen uit dit fonds worden beoordeeld door de directeur van het project;
13. Een gemeentelijk initiatiefnemer heeft de mogelijkheid een projectgebonden herplantfonds in te stellen (of middelen direct over te hevelen aan gemeentelijke herplantfonds). Dit herplantfonds moet wel bestuurlijk worden vastgesteld. Het compensatiebedrag wordt aan dit fonds toegevoegd of geormerkt opgenomen in een bestaand fonds. Aanvragen uit dit fonds worden beoordeeld door de directeur van het project;
14. Het geldbedrag dat de gekapte bomen vertegenwoordigen wordt in het plangebied op onderstaande wijze ingezet:
 - Compensatie van gekapte bomen vindt primair plaats door directe herplant of aanplant van vervangende bomen inclusief de (voorzieningen die nodig zijn om de bomen tot wasdom te laten komen);
 - Als het plangebied onvoldoende mogelijkheden biedt om alle gekapte bomen fysiek te herplaatsen of te vervangen, wordt het resterende compensatiebudget gebruikt voor:
 - o aanplant van vervangende bomen inclusief de voorzieningen die nodig zijn om de bomen tot wasdom te laten komen binnen het plangebied op een later moment;
 - o Het verbeteren van de groeiplaatsen van de bestaande bomen en ander groen binnen het plangebied, direct of op een later moment onder voorschrift van punt 15.
 - o verplanten van bestaande bomen, direct of op een later moment.
 - o de aanleg van openbaar groen en natuur in het plangebied, inclusief faunavoorzieningen binnen het plangebied, direct of op een later moment.
15. Het compensatiebedrag kan niet worden besteed aan aanleg of beheer van openbare ruimte, water, educatie, informatie, speelvoorzieningen of andere zaken anders dan genoemd onder 16;
16. In gevallen waarin het onder 14 genoemde niet voorziet, beslist de wethouder Groen op advies van Ruimte en Duurzaamheid, Gemeente Amsterdam;
17. De vergunningaanvrager (projectleider) onderbouwt bij aanvraag van de kapvergunning het compensatiebedrag. Het compensatiebedrag dient aan het einde van de stedelijke herstructurering of groenrenovatie te zijn besteed. Elk jaar wordt gerapporteerd aan het college van burgemeester en wethouders en de Omgevingsdienst (vergunningverlener).

naar

Ook bij grote stedelijke projecten, renovatie en herstructurering was en blijft het uitgangspunt dat herplant in of in de directe nabijheid (indien mogelijk) van het projectgebied plaatsvindt. Indien dit niet mogelijk is, dan bij voorkeur in het stadsdeel waar de werkzaamheden plaatsvinden.

Alleen voor de bomen die niet herplant kunnen worden, kan, indien daartoe een voorschrift aan de vergunning is verbonden, storting van de monetaire waarde in het gemeentelijk herplantfonds plaatsvinden. Van de mogelijkheid tot het instellen van een projectgebonden herplantfonds zal geen gebruik meer worden gemaakt. Projectgebonden herplantfondsen die reeds bestonden ten tijde van het vaststellen van deze notitie blijven bestaan.

Artikel XVI

In de paragraaf 'Gemeentelijk herplantfonds' worden de regels met nummers 18 tot en met 21 vernoemd naar respectievelijk 10 tot en met 13.

Artikel XVII

1. Bijlage 1 komt te vervallen.
2. Bijlage 4 komt te vervallen.

Artikel XVIII

1. *Bijlage 2 wordt vernummerd naar bijlage 1;*
2. *In de bijlage in het eerste lid wordt in de volgende zin gewijzigd van*
 - geeft bij het indienen van een kapaanvraag de fysieke of monetaire boomwaarde aan van het te kappen houtopstand inclusief onderbouwing, onder de geldende spelregels;

Naar

- geeft, indien nodig en dat is in ieder geval altijd nodig bij grote projecten, bij het indienen van een kapaanvraag de fysieke of monetaire boomwaarde aan van het te kappen houtopstand inclusief onderbouwing, onder de geldende spelregels;

3. *In de bijlage in het eerste lid wordt in de volgende zin gewijzigd van*
 - geeft de kapvergunning af;

Naar

- neemt het besluit het al dan niet verlenen van een kapvergunning;

Artikel XIX

Bijlage 3 wordt gewijzigd van:

Bijlage 3: Voorbeeldsituaties

- Een storm ontwortelt een boom van dertig jaar oud (leeftijdsklasse 24-31) in een winkelstraat en de gemeente is genoodzaakt de boom te verwijderen. Het blijkt niet mogelijk een boom van dezelfde dikte terug te planten. Ter compensatie worden drie 'standaardbomen' met een stamomtrek van 18-20 cm omtrek geplant. Als dat niet op dezelfde plek kan, dan mogen de bomen ook elders binnen de gemeente worden geplant.
- Een boomrijk gebied in de stadsrand wordt aangewezen als bouwlocatie. Het is duidelijk dat de gekapte bomen niet volledig in het plan kunnen worden gecompenseerd. Van de gekapte bomen wordt de monetaire waarde bepaald. Dit bedrag wordt door het projectmanagement via de compensatieladder besteed aan nieuwe bomen en groen in het plangebied. Het totale bedrag kan niet in zijn geheel worden besteed. Het restant wordt overgeheveld naar het gemeentelijke herplantfonds.
- In een plangebied moeten 155 standaardbomen met een stamomtrek van 18-20 cm worden gecompenseerd. Dit kan in de vorm van:
 - 78 bomen (factor 0,5) met een stamomtrek van 21-35 cm;
 - 38 bomen (factor 0,25) met een stamomtrek van 36-45 cm; of
 - 16 bomen (factor 0,1) met een stamomtrek van 46-55 cm.

naar

Bijlage 2: Voorbeeldsituaties

- *Een storm ontwortelt een boom van dertig jaar oud (leeftijdsklasse 24-31) in een winkelstraat en de gemeente is genoodzaakt de boom te verwijderen. Er wordt een boom teruggeplant met de standaardmaat zoals opgenomen in het Beleidskader van de Puccinimethode.*
- *Een boomrijk gebied in de stadsrand wordt aangewezen als bouwlocatie. Het is duidelijk dat de gekapte bomen niet volledig in het plan (of de nabijheid) kunnen worden gecompenseerd. Van het aantal bomen dat niet kan worden herplant, wordt de monetaire waarde bepaald. Dit bedrag wordt door het projectmanagement via de compensatieladder besteed aan nieuwe bomen in het plangebied. Het totale bedrag kan niet in zijn geheel worden besteed. Het restant wordt overgeheveld naar het gemeentelijke herplantfonds.*
- *Er wordt een wijk gebouwd in een projectgebied waar op locatie momenteel 1250 bomen groeien.*

Uit de plannen blijkt dat 100 bomen kunnen blijven staan. Er worden dus in totaal 1150 bomen gekapt. Volgens beleid moet er als eerste fysiek gecompenseerd worden, dat in dit geval kan voor 650 bomen.

Dat betekent dat van:

*1250 Totaal aantal bomen in het project
minus 100 Bomen die behouden blijven
minus 650 Bomen die kunnen worden herplant
500 Bomen waarvan de waarde in het herplantfonds gestort moet worden*

Echter, er worden bomen van verschillende waarden gekapt en van verschillende diktes en leeftijden. Men plaatst een standaardmaat terug. Hoe bereken je dan wat die 500 bomen waard zijn? Welke bomen? Dan ga je uit van de gemiddelde waarde van de bomen. Dit gemiddelde bereken je door om te rekenen naar standaardbomen.

In dit project is bepaald dat er 650 bomen terug worden geplaatst die één maat groter zijn dan de standaardboom. Omgerekend zijn dat 1300 standaard bomen.

*De 1150 bomen die worden gekapt zijn 25 jaar (1000 stuks) en 40 jaar (150 stuks) oud.
Dat zijn omgerekend naar standaardbomen, 1000 stuks x 3 plus 150 stuks x 5 = 3750 standaardbomen.*

In dit gebied blijkt dat de totale monetaire waarde, beoordeeld door een bomentaxateur, van de 1150 te kappen bomen € 7.500.000,- is. Hierdoor is één standaardboom = € 7.500.000 / 3750 = € 2.000,- waard. Er worden 650 bomen van een grotere maat teruggeplant, dat zijn omgerekend 1.300 standaardbomen. De waarde hiervan is 1.300 x € 2.000 is € 2.600.000,-. De waarde van de 500 bomen die niet worden teruggeplant zijn daarom: € 7.500.000 minus 2.600.000 = € 4.900.000,-.

Conclusie: Er worden 650 bomen teruggeplant. Daarnaast moet er € 4.900.000 in het stedelijk herplantfonds, of het projectgebonden herplantfonds gestort worden. Dit wordt geïnvesteerd in bomen in de stad (herplantfonds) of groeiplaatsverbetering of aanvullend groen in het projectgebied (projectgebonden herplantfonds).

Artikel XX

Dit besluit wordt aangehaald als: 'Wijzigingsbesluit compensatie en herplant bomen 2023'.

Artikel XXI

Dit besluit treedt in werking met ingang van de dag na bekendmaking.

Aldus vastgesteld in de vergadering van burgemeester en Wethouders van 9 mei 2023

*De burgemeester
Femke Halsema*

*De gemeentesecretaris
Peter Teesink*

Toelichting

Algemeen deel

In juni 2020 heeft een evaluatie van de bomenverordening Amsterdam plaatsgevonden. Hieruit bleek dat in binnentuinen niet altijd een herplantplicht wordt opgelegd, en dat hier mogelijk soms te soepel mee wordt omgegaan. Alhoewel het mogelijk is af te wijken van herplant, wanneer er hier zwaarwegende argumenten voor zijn, is het belang van groene binnentuinen evident. Maatwerk is mogelijk, maar uitgegaan moet worden van herplant indien mogelijk.

Daarnaast zat er een discrepantie tussen de bomenverordening en de hieruit volgende beleidsnotitie 'Compensatie en herplant van bomen'.

De bomenverordening schrijft voor dat een herplantplicht moet worden opgelegd (tenzij zwaarwegende argumenten zich daartegen verzetten), maar niet dat altijd verplicht moet worden tot het herplanten van een gelijkwaardige houtopstand. De verordening wil dat gestreefd wordt naar herplant van een gelijkwaardige houtopstand maar met oog voor de omstandigheden ter plaatse: maatwerk dus.

Door in de 'oude' beleidsnotitie 'Compensatie en herplant van bomen' voor te schrijven dat altijd tot herplant van een gelijkwaardige houtopstand moet worden verplicht, en dus strikte toepassing van de tabellen, wordt de mogelijkheid om maatwerk te leveren, beperkt.

De wijze waarop Amsterdam omgaat met compensatie bomen bij einde levensduur (die vanwege veiligheid gekapt worden) was niet omschreven.

Tot slot bestond de mogelijkheid tot het instellen van een projectgebonden herplantfonds, waaruit, naar bomen, ook andere groenvoorzieningen bekostigd mochten worden. Naar aanleiding van de raadvragen rondom project Elzenhagen Zuid is het college is van mening dat een projectgebonden herplantfonds kan vervallen: voldoende groen in wijken is sowieso een beleidsuitgangspunt.

Artikelsgewijze toelichting

Ad artikel I

De ondertitel is gewijzigd omdat dit beter aan te laten sluiten bij de inhoud van de notitie.

Ad artikel II

Deze tekst is herschreven om beter aan te laten sluiten bij de tekst in de bomenverordening 2014.

Ad artikel III

Alhoewel de insteek dat groen in de stad uit veel meer kan bestaan dan bomen overeind blijft, kan deze tekst vervallen nu bomen niet gecompenseerd mogen worden door bijvoorbeeld kruiden.

Ad artikel IV

In deze opsomming van veel voorkomende situaties was de situatie van reguliere vervangingsopgave niet omschreven, waarbij bomen die onveilig zijn, gekapt moeten worden. In een groot deel van de gevallen zijn dit bomen die aan het einde van hun levensduur zijn. Daarbij wordt de tabel niet toegepast. Deze situatie is nu toegevoegd. De tekst is tevens aangepast als gevolg van de twee moties die zijn ingediend. Er is mbt binnentuinen beter benadrukt dat alleen bij uitzondering wordt afgeweken van de herplantplicht, en dat maatwerk gericht is op herstel van groen. Tevens is situatie 2 slechts van toepassing op de reguliere vervangingsopgave, en worden herprofileringen onder situatie 3 geschaard met toepassing van boomtabel als gevolg. Nav zienswijzen zijn enkele woorden aangepast in verband met leesbaarheid en verduidelijking.

Ad artikel V

Voor de leesbaarheid zijn de alinea's verplaatst. Tevens is hier aangegeven dat geen projectgebonden herplantfondsen meer worden ingesteld. Daarom is ook het woord 'groen' verwijderd: het herplantfonds is voor bomen, niet voor bomen en groen.

Ad artikel VI

Het herplantfonds is bedoeld voor bomen die eerder niet herplant konden worden. Een soort van uitgestelde herplantplicht. Het is daarom niet de bedoeling hier bomen mee te planten die vanuit een andere vergunning reeds herplantplichtig zijn. Dat was al zo in de bestaande situatie, maar is nu verduidelijkt. Dit is toegevoegd nav een zienswijze.

Ad artikel VII

De alinea is voor de leesbaarheid verplaatst.

Ad artikel VIII

De tekst is verduidelijkt.

Ad artikel IX

De omgevingsvergunning, activiteit kappen van bomen (hier kapvergunning genoemd) wordt binnen Amsterdam verleend door twee instanties: óf door de bestuurscommissies, óf door de Omgevingsdienst Noordzeekanaalgebied. In de tekst is dit op verschillende plekken ingekort tot 'vergunningverlener'. Dit heeft verder geen rechtsgevolg.

Ad artikel X

In verband met werkbaarheid, zijn de twee tabellen vervangen door 1 tabel. Dit maakt het eenvoudiger en daardoor eenduidiger. Dit komt niet in alle gevallen op precies dezelfde herplantplicht uit als in de oude situatie.

Ad artikel XI

Door het vervangen van de tabellen, moeten er tekstueel enkele verwijzingen worden aangepast.

Ad artikel XII

Met als basisuitgangspunten deze notitie, blijft maatwerk mogelijk omdat geen situatie hetzelfde zal zijn. Hierin heeft de groenadviseur een rol omdat deze expert is op het gebied van bomen en uiteraard ook van het Amsterdams beleid.

Ad artikel XIII

Deze alinea is verduidelijkt.

Ad artikel XIV

Middelen in het herplantfonds mogen niet meer worden besteed aan ander groen. De zin is daarmee onjuist en komt te vervallen.

Ad artikel XV

In deze alinea staan een aantal dubbellingen met eerdere tekst en de verwijzing naar het projectgebonden herplantfonds. Nu we geen projectgebonden herplantfonds meer willen oprichten, kan het gros van de tekst vervallen. Dat er geen nieuwe projectgebonden herplantfondsen worden ingesteld, is in deze alinea toegevoegd. Tevens is het advies van de stadsdelen verwerkt dat ook compensatie plaats kan vinden buiten het plangebied, dan bij voorkeur elders in het stadsdeel.

Ad artikel XVI

Door verwijderingen en wijzigingen dienen zinnen vernummerd te worden.

Ad artikel XVII

Bijlage 1 en 4 voegen niets toe ter verduidelijking van deze notitie en kunnen vervallen. Daardoor worden de overige bijlagen vernummerd.

Ad artikel XVIII

In bepaalde gevallen kan het reëel worden geacht dat een particulier bij een kleine aanvraag een expert in moet huren om de monetaire waarde te bepalen voor een te kappen boom. Deze kan dan andere informatie aanleveren waarmee een inschatting kan worden gemaakt.

Ad artikel XIX

De voorbeeldsituaties zijn herschreven naar de nieuwe tabel en een rekenvoorbeeld is toegevoegd. Een aantal woorden en een rekenfoutje is aangepast naar aanleiding van de ingediende zienswijzen.

Ad artikel XX

Citeertitel toegevoegd.

Ad artikel XXI

Standaardartikel tot bekendmaking toegevoegd.